

Tájékoztató

a kifizető (munkáltató) által magánszemély
biztosítottokra kötött
Pannónia Alkony Életbiztosításra vonatkozó
adózási, költség-elszámolási szabályokról

I. Jogi nyilatkozat

Jelen kiadvány kizárólag tájékoztató jelleggel készült. Mivel a biztosítás elszámolásának pontos szabályai csak az adott konkrét eset valamennyi lényeges körülményének együttes figyelembe vétele mellett határozhatók meg, a szerző illetve a CIG Pannónia Életbiztosító Zrt. nem vállal felelősséget a tájékoztatóban foglaltak felhasználásából származó károkért annak ellenére, hogy a szerző a tőle elvárható legnagyobb gondosság mellett készítette el a tájékoztatót. Jelen tájékoztató áttanulmányozása nem helyettesíti a vonatkozó mindenkor hatályos jogszabályok ismeretét. Kérjük, hogy adott konkrét esetben a biztosítás elszámolásával kapcsolatban mindenképp egyeztessen könyvelőjével, pénzügyi szakértőjével.¹

2. A tájékoztató hatálya

Jelen tájékoztató azokra a magánszemély biztosítottokra megkötött egész életre szóló tartamú Pannónia Alkony Életbiztosításokra vonatkozik, amelyek szerződője és díjfizetője a 2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről (továbbiakban: Art.) 178. § 18. pontja szerint kifizetőnek minősülő személy. Az Art. szerint: „18. kifizető: az a belföldi illetőségű jogi személy, egyéb szervezet, egyéni vállalkozó, amely (aki) adókötelezettség alá eső jövedelmet juttat, függetlenül attól, hogy a juttatást közvetlenül vagy megbízottja (posta, hitelintézet) útján teljesíti...”. **Jelen tájékoztató nem terjed ki az adóköteles biztosítási díjak elszámolásával kapcsolatos adózási és költség-elszámolási szabályokra. Jelen tájékoztató a 2009. január 11-én hatályos jogszabályok alapján készült.**

3. A biztosítási díj

Az 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról (továbbiakban: Szja. tv.) 1. sz. mellékletének 6.3. pontja alapján adómentes: „a kockázati (halál esetére szóló) életbiztosítás, a balesetbiztosítás, a teljes és végleges munkaképtelenségre szóló betegségbiztosítás díja, valamint a kizárólag a díjat fizető kártérítési felelősségi körébe tartozó kockázat elhárítására kötött biztosítás díja”.

Mivel az Szja. tv. nem szűkíti le az adómentesnek minősülő kockázati (halál esetére szóló) életbiztosítás fogalmát, ezért minden olyan típusú életbiztosítás adómentes, amely a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) szerint haláleseti biztosításnak minősül. Ez alapján megállapítható, hogy amennyiben a biztosító kizárólag a biztosított halála esetén teljesít biztosítási szolgáltatást, akkor az adott biztosítást – rendeltetésszerű joggyakorlás mellett adójogi szempontból is – kockázati (halál esetére szóló) életbiztosításnak kell tekinteni függetlenül a biztosítási tartam hosszától.

Az egész életre, a biztosított élete végéig szóló tartammal rendelkező Pannónia Alkony Életbiztosítás esetén a biztosítási esemény kizárólag a biztosított halála, így a Biztosító kizárólag a biztosított halála esetén teljesít biztosítási szolgáltatást. A fentiek alapján **az egész életre szóló**

¹ Jelen tájékoztató dr. József-Polonyi Gábor: Biztosítások adózási és elszámolási szabályai c. könyve alapján készült (Budapest, 2007), amely Karácsony Imréné, a Pénzügyminisztérium szakállamtitkárának lektorálása mellett jelent meg. A könyv megtekinthető a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének honlapján a következő címen: http://www.pszaf.hu/resource.aspx?ResourceID=pszafhu_konyv_polonyi.

Pannónia Alkony Életbiztosítást – rendeltetésszerű joggyakorlás mellett adójogi szempontból is – kockázati (halál esetére szóló) életbiztosításoknak, azok díját pedig adómentes biztosítási díjnak kell tekinteni.

4. Adózási, költség-elszámolási szabályok a díjfizetéssel kapcsolatban

Mivel az egész életre szóló Pannónia Alkony Életbiztosítás díja az Szja. tv. értelmében adómentesnek minősül, ezért a díj megfizetésekor sem a szerződő kifizetőnek, sem a biztosított magánszemélynek nincs adó- illetve járulékfizetési kötelezettsége.

A Pannónia Alkony Életbiztosítás esetén az elsődleges kedvezményezett kegyeleti szolgáltató a kifizető szerződőtől eltérő nem természetes személy, így a szerződő díjfizetése végleges vagyonszerzésnek minősül, azaz kifizető által fizetett díja személyi jellegű ráfordításként, az egyéb személyi jellegű költségek között számolandó el.

Amennyiben a kifizető szerződő mérlegének fordulónapja nem esik egybe a biztosítási időszak végével (annak az időszakkal a végével, amelyre az adott rendszeres díj vonatkozik), úgy a költségként elszámolt rendszeres (éves vagy féléves) biztosítási díjnak azt a részét, amely a tárgy üzleti évet követő évre vonatkozik, el kell határolni (aktív időbeli elhatárolás). Az egész életre szóló Pannónia Alkony Életbiztosítás költségként elszámolt eseti biztosítási díja ugyanakkor teljes egészében a tárgy beszámolási időszak adózás előtti eredményét csökkenti.

A Társasági adóról szóló 1996. évi LXXXI törvény (továbbiakban: Tao. tv.) 3. sz. mellékletének B) 8., illetve 8. § (1) d) pontja alapján a költségként elszámolt biztosítási díj ténylegesen a vállalkozás érdekében felmerülő költségnek minősül, így az nem növeli a társasági adó alapját, ha a biztosított személye a szerződő kifizetővel munkaviszonyban álló magánszemély², vagy a kifizető vezető tisztségviselője, vagy tevékenységében személyesen közreműködő tagja (pl. betéti társaság beltagja, közkereseti társaság üzletvezetője), vagy a kifizetőnél gyakorlati képzésen részt vevő szakképző iskolai tanuló, vagy önkéntes jogviszonyban álló magánszemély³. Ha a biztosított személye eltér az előbb meghatározottaktól, akkor a költségként elszámolt biztosítási díjjal meg kell növelni a kifizető társasági adó alapját.

...

B) A vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő egyes költségek, ráfordítások

...

8. a biztosítás díja, ha a biztosított az adózóval munkaviszonyban vagy önkéntes jogviszonyban álló magánszemély, az adózó vezető tisztségviselője, tevékenységében személyesen közreműködő tagja, vagy az adózónál jogszabályban meghatározott tanuló szerződés alapján gyakorlati képzésben résztvevő szakképző iskolai tanuló;”.

Az Szja. tv. I I. sz. mellékletének I. 5. és I. 9. pontja alapján az egyéni vállalkozó, mint kifizető csak önmagára és az alkalmazottaira köthet személybiztosítást (és számolhatja el annak költségét). Így az egyéni vállalkozó által önmagára valamint alkalmazottaira, mint biztosítottakra, az egyéni vállalkozás tevékenységének érdekében megkötött Pannónia Alkony Életbiztosítás díját költségként elszámolhatja.

² Az Art. 178. § 22. pontja alapján.

³ A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. tv. alapján munkát végző magánszemélyek.

„I I. számú melléklet az 1995. évi CXVII. törvényhez
A vállalkozói költségek elszámolásáról

...

I. Jellemzően előforduló költségek Költségként elszámolható kiadások különösen a következők:

...

5. az olyan biztosítás díja, amelynek biztosítottja az alkalmazott, továbbá az egyéni vállalkozó által az alkalmazott javára az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárba történő munkáltatói hozzájárulás és annak közterhei;

...

9. a bevétel, illetve az ehhez szükséges feltételek biztosítása érdekében kifizetett vagyon-, felelősség-, kockázati élet-, balesetbiztosítás díja, az életbiztosításnál, feltéve, hogy az egyéni vállalkozó e címen nem vett igénybe adókedvezményt;”.

5. Adózási, költség-elszámolási szabályok a Biztosító szolgáltatásával kapcsolatban

Az Szja. tv. 3. § 64. pontja szerint:

„64. Biztosító szolgáltatása: a biztosítási esemény bekövetkezése miatt a biztosítót a biztosítási szerződés alapján terhelő kötelezettség keretében a biztosító által juttatott vagyoni érték.”.

Az Szja. tv. I. sz. mellékletének 6.6., 6.7., 6.8. és 6.9. pontja alapján főszabályként a Biztosító szolgáltatása (biztosítási esemény miatti kifizetése) adómentes.

A fentiek alapján látható, hogy a kifizető szerződő által a magánszemély biztosítottra kötött Pannónia Alkony Életbiztosítás esetében a Biztosító haláleseti szolgáltatása adómentes.

Az Szja. tv. 10. sz. mellékletének I. 9-10. pontja alapján a Biztosító által egyéni vállalkozó részére teljesített haláleseti szolgáltatás összegét az egyéni vállalkozó köteles kimutatni egyéni vállalkozói bevételei között amennyiben a biztosítás díját korábban költségként elszámolta. Az ilyen biztosítói szolgáltatás, a kifizetés időpontjában – az egyéni vállalkozó bevétel-elszámolási kötelezettségét kivéve – adókötelezettséget nem keletkeztet. A Biztosító a kifizetéskor a kifizetés összegéből adóelőleget nem von le.

„10. számú melléklet az 1995. évi CXVII. törvényhez

Az egyéni vállalkozó bevételeinek elszámolásáról

...

I. Jellemzően előforduló bevételek

...

9. a káreseménnyel összefüggésben kapott kártérítés, ideértve a felelősségbiztosítás alapján felvett összeget;

10. azon biztosítási szolgáltatás értéke, amely esetében az arra jogosító biztosítási díjat az egyéni vállalkozó költségként elszámolta;”.

Budapest, 2009. január 11.